

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Основи організації видавничо-поліграфічної справи

Шифр та назва спеціальності
186 – Видавництво та поліграфія

Інститут
ННІ Комп'ютерних наук та інформаційних технологій

Освітня програма
Інформаційні технології в медіаіндустрії

Кафедра
Системного аналізу та інформаційно-аналітичних технологій (322)

Рівень освіти
Бакалавр

Тип дисципліни
Вільний вибір професійної підготовки

Семестр
7

Мова викладання
Українська,

Викладачі, розробники

Сидоренко Ганна Юріївна

ganna.sydorenko@khpi.edu.ua

Кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри системного аналізу та інформаційно-аналітичних технологій НТУ «ХПІ».

Досвід роботи – 20 років. Автор понад 70 наукових та навчально-методичних праць. Провідний лектор з дисциплін: «Якість та тестування програмних систем», «Чисельні методи», «Сучасні методи математичного та комп'ютерного моделювання», «Технології розробки мобільних додатків», «Автоматизація документообігу у видавничій діяльності», «Теорія масового обслуговування»

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Дисципліна спрямована на оволодіння теоретичних основ методики, яка реалізується через лекційний матеріал та лабораторні роботи, тестування програмних продуктів; підготувати студентів к самостійному вивченню довідкової та науково-технічної літератури за фахом. Розглянуто взаємозв'язок та особливості окремих методів, орієнтовано на здобуття майбутніми фахівцями поліграфічної галузі теоретичних і практичних основ організації роботи на підприємствах. Оволодіти змістом кожної теми студентам допоможе вивчення задач для розрахунку основних показників ефективності роботи підприємства..

Мета та цілі дисципліни

Виробити у студента теоретичні уявлення та практичні навички застосовувати методи та результати теорії організації видавничо-поліграфічної справи для розв'язання прикладних задач з використанням сучасної техніки та узагальнення отриманих результатів в процесі практичної роботи.

Формат занять

Лекції, лабораторні роботи, самостійна робота, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Компетентності

- ЗК 1 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
ЗК 2 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
ЗК 3 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
ЗК 4 Здатність приймати обґрунтовані рішення
ЗК 7 Здатність працювати автономно.
ЗК 8 Здатність працювати в команді
СК 1. Здатність приймати обґрунтовані рішення стосовно процесів, притаманних всім етапам виробництва друкованих і електронних видань, паковань, мультимедійних інформаційних продуктів та інших видів виробів видавництва та поліграфії.
СК 4. Здатність робити оптимальний вибір технологій, матеріалів, обладнання, апаратно-програмного забезпечення, методів і засобів контролю для проектування технологічного процесу виготовлення друкованих і електронних видань, паковань, мультимедійних інформаційних продуктів та інших видів виробів видавництва та поліграфії.
СК 7. Здатність ухвалювати ефективні техніко-економічні рішення стосовно реалізації конкретного проекту видавничо-поліграфічної діяльності в рамках видавничих, виробничих планів підприємства; розроблення нормативної та технічної документації виробничого процесу виготовлення продукції.
СК 8. Здатність планувати й організувати виробництво, експлуатацію, технічне обслуговування, розповсюдження продукції у видавництві та поліграфії з урахуванням особливостей вирішуваної проблеми.

Результати навчання

- ПР 2. Знаходити, оцінювати й використовувати інформацію з різних джерел, необхідну для розв'язання теоретичних і практичних задач видавництва і поліграфії.
ПР 4. Організувати свою діяльність для роботи автономно та в команді.
ПР 5. Застосовувати ефективні форми професійної та міжособистісної комунікації в колективі для виконання завдань у професійній діяльності.
ПР 6. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовою усно і письмово.
ПР 11. Розробляти концепцію видання; склад, структуру, дизайн і апарат усіх видів виробів видавництва та поліграфії, робочу документацію для забезпечення процесу їх створення.
ПР 12. Розробляти, забезпечувати й реалізовувати технологічний процес, обґрунтовано обираючи матеріали, системи контролю якості, апаратно-програмні комплекси, обладнання, персонал та інші ресурси.
ПР 14. Проектувати робочі місця виробничих підрозділів підприємств видавничо-поліграфічної галузі та організувати їх експлуатацію з урахуванням правил охорони праці.
ПР 15. Оцінювати виробничі і невиробничі витрати на забезпечення

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 120 год. (4 кредитів ECTS): лекції – 32 год., лабораторні роботи – 32 год., самостійна робота – 86 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного проходження курсу необхідно мати знання та практичні навички з наступних дисциплін: «Обладнання видавничо-поліграфічного виробництва», «Сучасні технології у видавничій справі та медіаіндустрії».

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проводяться інтерактивно з використанням мультимедійних технологій

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Змістовний модуль 1.

Вибір і проектування виробничих процесів.

Тема 1 Вибір технічної системи. Сутність, ознаки і види підприємств. Організаційно-правові форми підприємств. Організаційно-правові форми об'єднань підприємств. Особливості підприємництва у видавничо-поліграфічній галузі

Тема 2 Проектування комплексного виробничого процесу. Сутність і структура виробничого процесу. Принципи організації виробничого процесу. Типи організації виробничого процесу на підприємстві та їх характеристика.

Тема 3 Визначення основних параметрів засобів виробництва. Методи організації виробничого процесу на підприємстві. Традиційний та логістичний підходи до організації виробництва.

Тема 4. Особливості організації редакційно-видавничого процесу.

Тема 5. Виробничий цикл. Поняття про виробничий цикл, його структуру та тривалість.

Послідовний та паралельний графіки проходження виробничого циклу, їх переваги та недоліки. Графіки руху виробів по операціях на прикладі поліграфічного виробництва.

Тема 6. Наукова організація праці. Поняття про розподіл і кооперацію праці. Наслідки кооперації праці, вплив кооперації на бригадну організацію праці. Організація і обслуговування робочих місць.

Тема 7. Розрахунок виробничих площ поліграфічних підприємств. Основні види норм праці.

Методи технічного нормування. Наукові принципи нормування праці. Нормування праці на видавничо-поліграфічних підприємствах.

Тема 8. Організація потокового та автоматизованого виробництва. Характеристика потокового виробництва та класифікація поточкових ліній. Розрахунок основних параметрів поточкових ліній. Сучасні поточкові ліній поліграфічного виробництва.

Тема 9. Основні фонди підприємств. Сутність, склад і структура основних фондів підприємства. Проектування і розрахунок друкарських процесів. Облік і оцінка основних фондів підприємства.

Тема 10 Амортизація основних фондів. Порядок формування і використання амортизаційного фонду підприємства. Показники придатності і руху основних фондів. Показники інтенсивності та ефективності використання основних фондів.

Тема 11. Витрати виробництва та собівартість. Сутність і основні види витрат підприємства.

Сутність, функції і види собівартості. Методи калькулювання собівартості. Групування витрат виробничої собівартості продукції за статтями калькуляції. Особливості обліку витрат на підприємствах видавничо-поліграфічної галузі.

Тема 12. Персонал підприємства і продуктивність праці. Сутність, склад і характеристика персоналу підприємства. Планування чисельності персоналу підприємства. Продуктивність праці: економічна сутність, показники та методи планування

Теми практичних занять

Практичні роботи в рамках дисципліни не передбачені

Теми лабораторних робіт

Тема 1. Вибір технічної системи.

Організаційно-правові форми об'єднань підприємств. Особливості підприємництва у видавничо-поліграфічній галузі.

Тема 2. Проектування комплексного виробничого процесу

Принципи організації виробничого процесу.

Тема 3 Визначення основних параметрів засобів виробництва

Традиційний та логістичний підходи до організації виробництва.

Тема 4. Особливості організації редакційно-видавничого процесу.

Створення організації редакційно-видавничого процесу.

Тема 5. Виробничий цикл

Послідовний та паралельний графіки проходження виробничого циклу.

Тема 6. Наукова організація праці

Організація і обслуговування робочих місць.

Тема 7. Розрахунок виробничих площ поліграфічних підприємств..

Розрахунок виробничого персоналу. Розрахунок робочих місць, виробничих площ за темою занятті.

Тема 8. Організація потокового та автоматизованого виробництва.

Розрахунок основних параметрів поточкових ліній.

Тема 9. Основні фонди підприємств

Облік і оцінка основних фондів підприємства.

Тема 10. Амортизація основних фондів.

Показники придатності і руху основних фондів.

Тема 11. Витрати виробництва та собівартість.

Створення калькулювання собівартості.

Тема 12. Персонал підприємства і продуктивність праці.

Планування чисельності персоналу підприємства за темою занятті.

Самостійна робота

Курс передбачає самостійне вивчення деяких тем (Наприклад, Організаційна структура служби документального забезпечення управління в залежності від обсягу документообігу, Життєвий цикл онлайнного документа. Штрих-кодування документів. Електронна реєстраційно-контрольна картка.). Студентам також рекомендуються додаткові матеріали для самостійного вивчення та аналізу

Література та навчальні матеріали

Основна література

1. Гавенко С. Проектування поліграфічних і пакувальних виробництв: навч. посіб. / С. Гавенко, М. Лабецька. Львів: Українська академія друкарства, 2021. 216 с. https://tpv.vpi.kpi.ua/images/sl-bak/2024_2025/P09_PVPV2_Proek_vyr_prot_BAK_4k.pdf
2. Солодка Л. І. Методичні вказівки щодо виконання практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Основи поліграфії» для студентів денної форми навчання зі спеціальності 061 – «Журналістика» освітнього ступеня «Бакалавр» Черкаси 2023. 28 с.
3. Зоренко О. В. Технології та системи оперативної поліграфії. Лабораторний практикум [Електронний ресурс] : навч. посіб. для здобувачів ступеня магістра за освітньою програмою «Технології друкованих і електронних видань» спеціальності 186 «Видавництво та поліграфія» / КПІ ім. Ігоря Сікорського - Електрон. текст. дані (1 файл). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. – 68 с. <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/a8872a6e-4f77-4c58-98ad-154aa79667ad/content>
4. Організація видавничої і поліграфічної діяльності. Навчально-методичний посібник для здобувачів освітнього ступеня бакалавра спеціальності 186 «Видавництво та поліграфія» усіх форм навчання [Електронний ресурс] / [упоряд. Т.І. Веретільник, Л.Д. Мисник, Б.В. Мисник, Р.Б. Капітан] ; М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. – Черкаси : ЧДТУ, 2020 – 157 с. <https://er.chdtu.edu.ua/bitstream/ChSTU/3380/1/%D0%9E%D0%A0%D0%93%D0%90%D0%9D%D0%86%D0%97%D0%90%D0%A6%D0%86%D0%AF%20%D0%9F%D0%9E%D0%9B%D0%86%D0%93%D0%A0%D0%90%D0%A4%D0%86%D0%A7%D0%9D%D0%9E%D0%87%20%D0%94%D0%86%D0%AF%D0%9B%D0%AC%D0%9D%D0%9E%D0%A1%D0%A2%D0%86.pdf>
5. Ши́ра Т.Б. Безпека функціонування та розвитку підприємств: теоретичні та прикладні аспекти: моногр./ Т.Б.Ши́ра, С.М. Шинкар, О.С.Силкін; за заг. ред. А.М.Штангрета. - Львів: УАД, 2020. -426с. <https://odnb.odessa.ua/vnn/book/10416>
6. Шпак В.І. Видавничий бізнес: книга редактора : навч. посіб. К. : ДП «Екс- прес-об'ява». 2022. 2-ге вид. доп. і перероб. 292 с. https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/41832/1/V_SHPAK_VBKR_IZH.pdf

Додаткова література

1. Величко, О. М. Проектування технологічних процесів видавничо-поліграфічного виробництва [Електронний ресурс] : навчальний посібник для студентів напряму підготовки 6.051501 «Видавничополіграфічна справа» / О. М. Величко, В. М. Скиба, А. В. Шангін ; НТУУ «КПІ». -

Електронні текстові дані (1 файл: 1,71 Мбайт). - Київ : НТУУ «КПІ», 2014. - 235 с. - Назва з екрана. — <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/8538>.

2. Практикум із проектування видавничо-поліграфічних процесів : навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів / Х. Б. Кульчицька, Л. С. Предко. — Львів: Укр. акад. друкарства, 2016. <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/ecd647b3-05bd-481c-943c-aaefc84dd874/content>

3. Тимошик М. Книга для автора, редактора, видавця. Навчальний посібник. К.: Наша культура і наука. 2016. https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/1017037/mod_resource/content/1/timoshik_m_kniga_dlya_avtora_redaktora_vidavtsya.pdf

4. Бондар І.О. Виробнича інформаційна система поліграфічного виробництва : навчальний посібник / Бондар І. О., Хорошевський О. І. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2012. – 160 с. (Укр. мов.) <http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/6135/1/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D0%BE%D0%B1%D0%B8%D0%B5.pdf>

5. Грабовський Є. М. Технологічні процеси видавничо-поліграфічної справи : навчальний посібник для студентів напряму підготовки 6.051501 "Видавничо-поліграфічна справа" / Є. М. Грабовський, М. М. Оленіч. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. – 192 с. (Укр. мов.) <http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/11915/1/2015%20%d0%9e%d0%bb%d0%b5%d0%bd%d0%b8%d1%87%20%d0%9c.%20%d0%9c.%2c%20%d0%93%d1%80%d0%b0%d0%b1%d0%be%d0%b2%d1%81%d1%8c%d0%ba%d0%b8%d0%b9%20%d0%84.%20%d0%9c.pdf>

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді заліку (40%) та поточного оцінювання (60%).

Залік: письмове завдання (2 запитання з теорії + розв'язання задачі) та усна доповідь.

Поточне оцінювання: 2 онлайн тести (по 20%) та лабораторні роботи (разом 20%).

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «КПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «КПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrocheshnist/>

Погодження

Силабус погоджено

28.08.2024

Завідувач кафедри
Юрій ДОРОФЄЄВ

28.08.2024

Гарант ОП
Сергій КОВАЛЕНКО

